

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät® 6.-7.10.2026

Palautteen merkitys lapsiperheiden tuen vahvistamisessa

Itsenäisyyden
juhlavuoden
lastensäätiö

PERHEKESKUS
Mukana elämässä.

TULEVAISUUDEN
TOIVOT

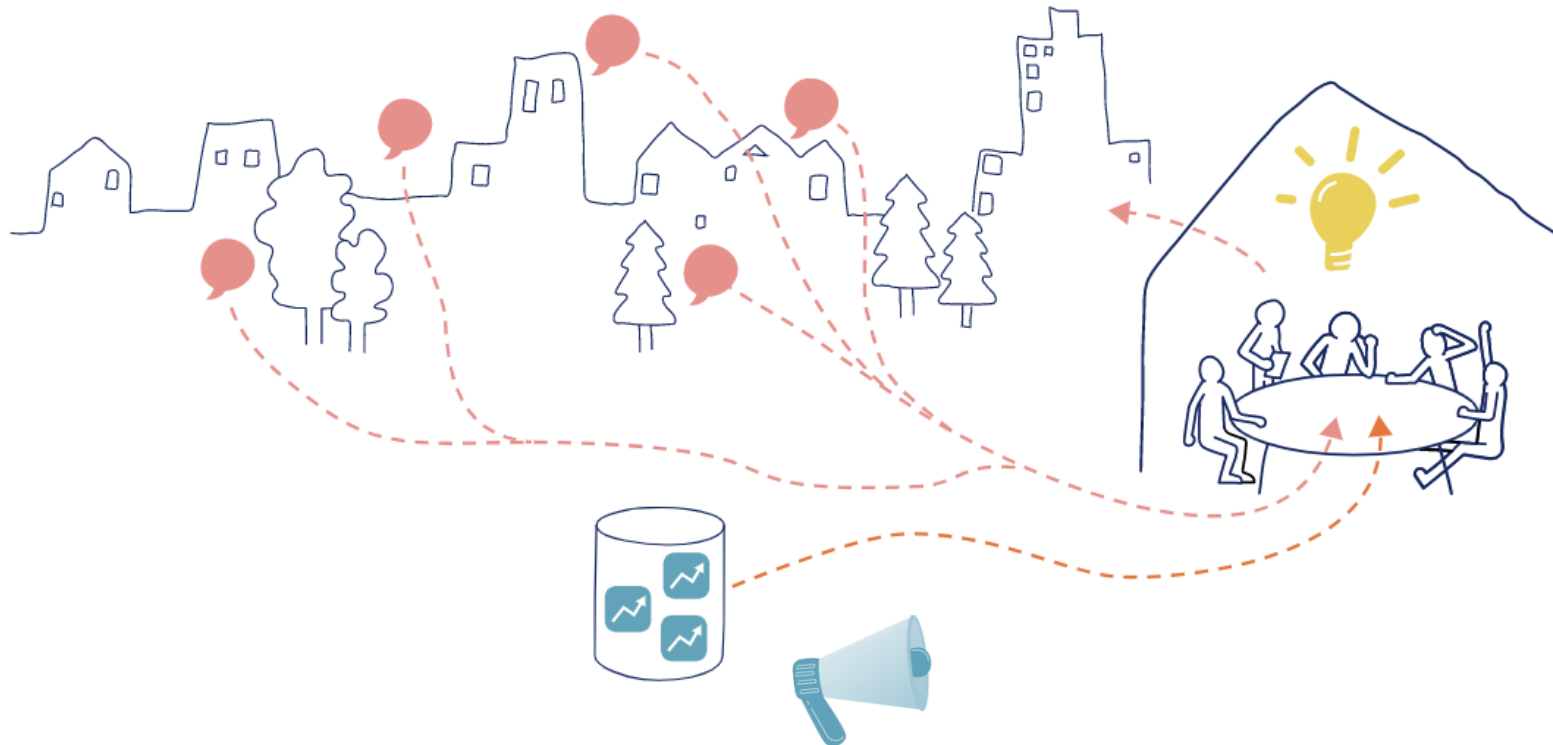
Miten palautetietoa käytetään niin, että lapset, nuoret ja vanhemmat hyötyvät siitä?

Yhteisövaikuttavuustyö on tapa kehittää hyvinvointialueiden, kuntien ja kolmannen sektorin yhteistyötä niin, että ne auttavat perheitä ajoissa ja yhdessä.

Yksi merkittävä keino perheitä tukevien palveluiden parantamiseksi on asiakkaiden – lasten, nuorten ja perheiden - sekä heitä tukevien ammattilaisten kokemusten sekä heiltä saatavan palautteen hyödyntäminen

Itla toimii yhteisövaikuttavuustyön kansallisena taustatukena tällä hetkellä 12 hyvinvointialueelle ja noin 140 kunnalle ja Helsingille. Tänään esittelemme palautejärjestelmiä yhdessä Pohjois-Karjalan perhekeskuksen ja Helsingin kanssa.

Havainnoista ilmiöiksi – ilmiöistä hyvinvointiin

Huolestuttaako tai ilahduttaako sinua alueesi lasten ja nuorten hyvinvointi? Näetkö heidän arjessaan asioita, joihin toivoisit muutosta, ratkaisuja tai vahvistamista?

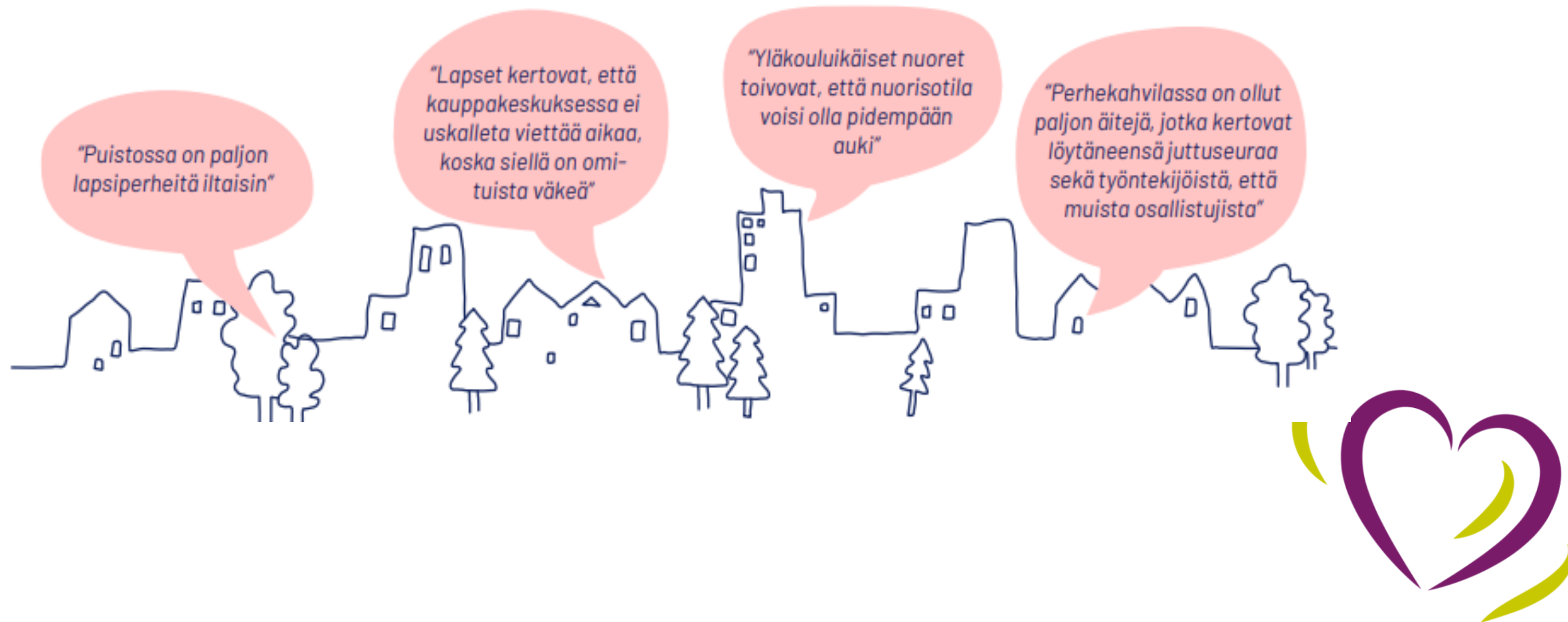
Näkymä on helppokäyttöinen digitaalinen työkalu, jonka avulla voit kertoa anonyymejä havaintoja lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin liittyvistä asioista, antaa palautetta ja ideoita sekä seurata millaisia laajempia ilmiöitä alueellasi on tunnistettu.

Näkymä auttaa kehittämään uusia lapsia ja nuoria tukevia ratkaisuja tarvittaessa hyvinkin nopeasti.

Nyt voit vaikuttaa!

Kerro Näkymään mitä olet havainnut lasten, nuorten ja vanhempien hyvinvoinnista?

Kiitos
kun jätit
havaintosi
Näkymään!

1. **Selainversio:** Avaa Näkymä QR koodin avulla.
2. Syötä oman alueesi tunnistekoodi **XXXXXXX**
'Syötä aluekoodi' kenttään ja paina 'Valmis'.
3. Jätä uusi havainto klikkaamalla etusivun alareunassa olevaa 'Kirjoita uusi havainto' painiketta.
4. Kirjoita, mitä olet havainnut. Täytä kaksi pakollista kenttää:

Havainnon otsikko ja havainnon yleiskuvaus.
Muihin voit vastata, mikäli sinulla on enemmän aikaa.
5. Klikkaa ruksit ruutuihin koskien tietosuojaa ja henkilöihin yhdistettäviä tietoja
6. Paina 'Lähetä' – ja olet valmis!

Havaintosi tallentui Näkymään, jossa tekoäly auttaa käsittelemään ja yhdistämään sen muihin samankaltaisiin havaintoihin, indikaattoreihin ja uutisotsikoihin.

Yhteisövaikuttavuustyön johto- ja ohjausryhmille muodostuu niiden avulla käsitys paikallisia lapsia ja nuoria koskevista ilmiöistä.

Syötä aluekoodi

 KIRJOITA UUSI HAVAINTO

Otsikko (pakollinen)

Kirjoita tähän...

Yleiskuvaus (pakollinen)

Kirjoita tähän...

☐ Olen lukenut ja hyväksyn [tietosuojalausannon](#).

☐ Kirjoittamani teksti ei sisällä henkilöihin yhdistettäviä tunnistetietoja.

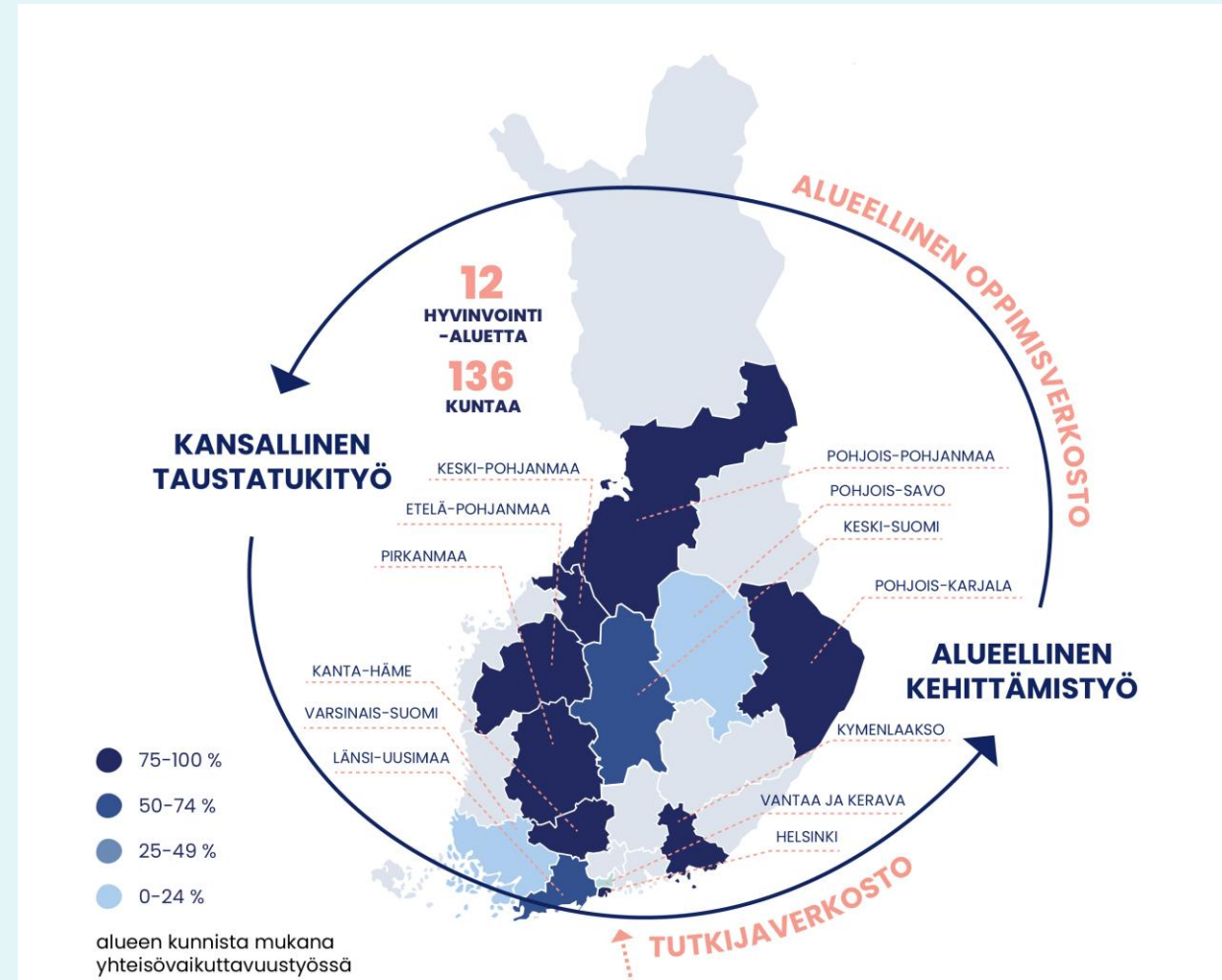
< PERU

Yhteisövaikuttavuus – collective impact

on tapa ratkaista tietoisesti yhdessä monimutkaisia, kompleksisia ongelmia

- Monimutkaisiin ongelmiin liittyy useita eri toimijoita
- Yhteisövaikuttavuus syntyy näiden eri toimijoiden yhteiseen tavoitteeseen sitoutuneesta työstä.

Itla toimii yhteisövaikuttavuutta tekevien alueiden kansallisena taustatukena.

Jokaisella on rooli yhteisövaikuttavuudessa

Tarvitaan varhaiskasvatuksen, koulujen
ja sosiaali- ja terveystalvelujen, järjestöjen
perheen, lähiyhteisön
ja verkostojen pitkäjänteistä,
koordinoitua yhteistyötä lapsen eheän kasvun tueksi.

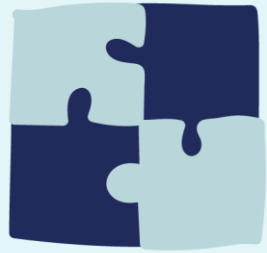

Yhteisövaikuttavuustyön kulmakivet

1. YHTEINEN TAVOITE

Tulemme yhteen ja määrittelemme tavoitteen/ongelman ja luomme yhteisen vision sen ratkaisemiseksi.

2. TOISIAAN VAHVISTAVAT TOIMET

Oma toimintamme mahdollistaa muiden liittymisen työhön sekä onnistumisen siinä. Koordinaattiorakenne.

3. JAETUT YHTEISET MITTARIT

Seuraamme edistymistä yhteisillä mittareilla, mikä mahdollistaa jatkuvan oppimisen.

4. JATKUVA VUOROPUHELU

Rakennamme luottamusta ja suhteita kaikkien osallistujien kesken. Molemmin suuntaista palautetta ja sitä seuraavia tekoja.

5. KEHITTÄMISEN TAUSTATUKIRAKENNE

Muodostamme tiimin, joka on omistautunut tukemaan YV-aloitteen työtä sen kaikissa vaiheissa pitkäjänteisesti.

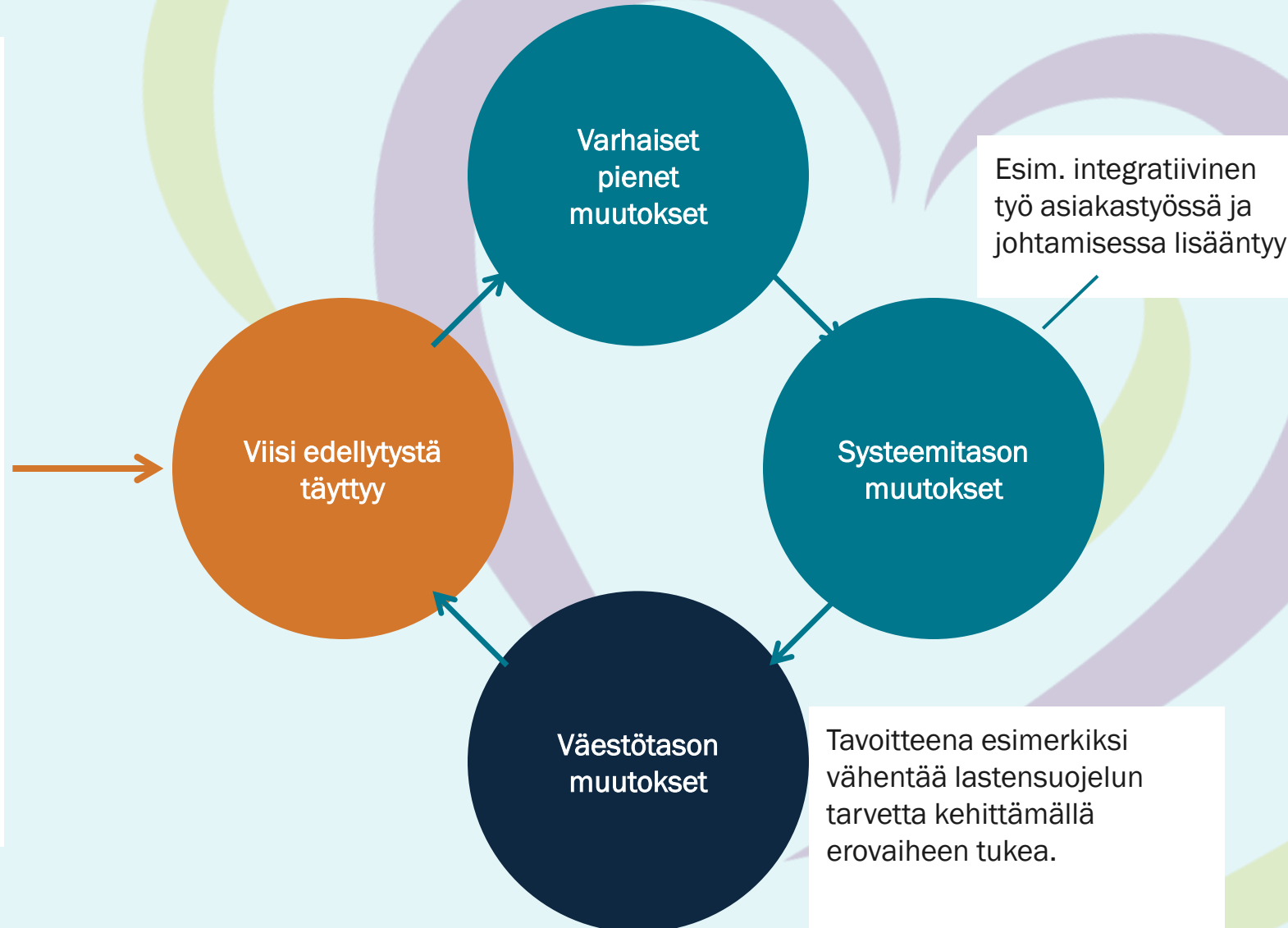

(Kania & Kramer; 2011, Stachowiak et al 2018)

Miten systeminen muutos tapahtuu?

Viisi edellytystä

- 1 Yhteinen tavoite
- 2 Jaettu arviointitapa (palautejärjestelmä)
- 3 Yhdessä päätetyt toimet ja aloitteet jatkuvan arvioinnin pohjalta
- 4 Jatkuva vuoropuhelu (erityisen tärkeää)
- 5 Kehittämisen tukirakenne

Keskeisiä kysymyksiä

1. Tieto kulkee tasolta toiselle

- Asiakastyöstä kehittämis- ja johtamisrakenteisiin ja takaisin
- Havainnot foorumeilla päätöksiksi
- Johto kertoo, mitä linjattiin
- Esim. Pohjois-Karjalan malli

2. Asiakkaan kokemustieto mukaan

- Palaute joka kohtaamisessa
- Kokemusasiantuntijat suunnitteluun
- Palaute ohjaa työtä ja johtoa
- Esim. palautetietoinen työ Helsingissä

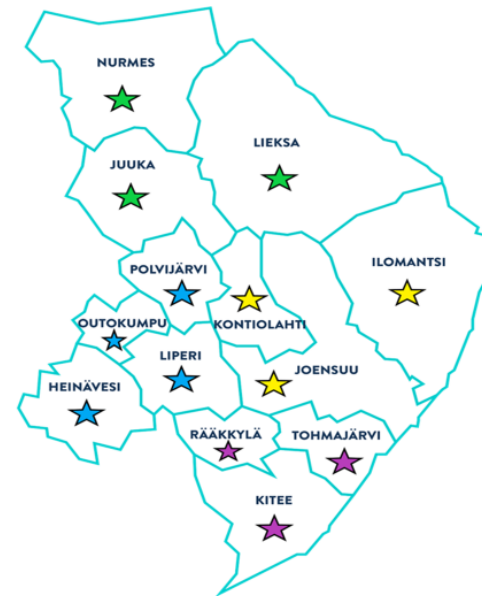
Itseään uudistava systeemi: Palautteen merkitys monialaisessa yhteistyössä

Tuija Klingberg ja Anni Mäkelä

Pohjois-Karjalan perhekeskuksen palautejärjestelmä

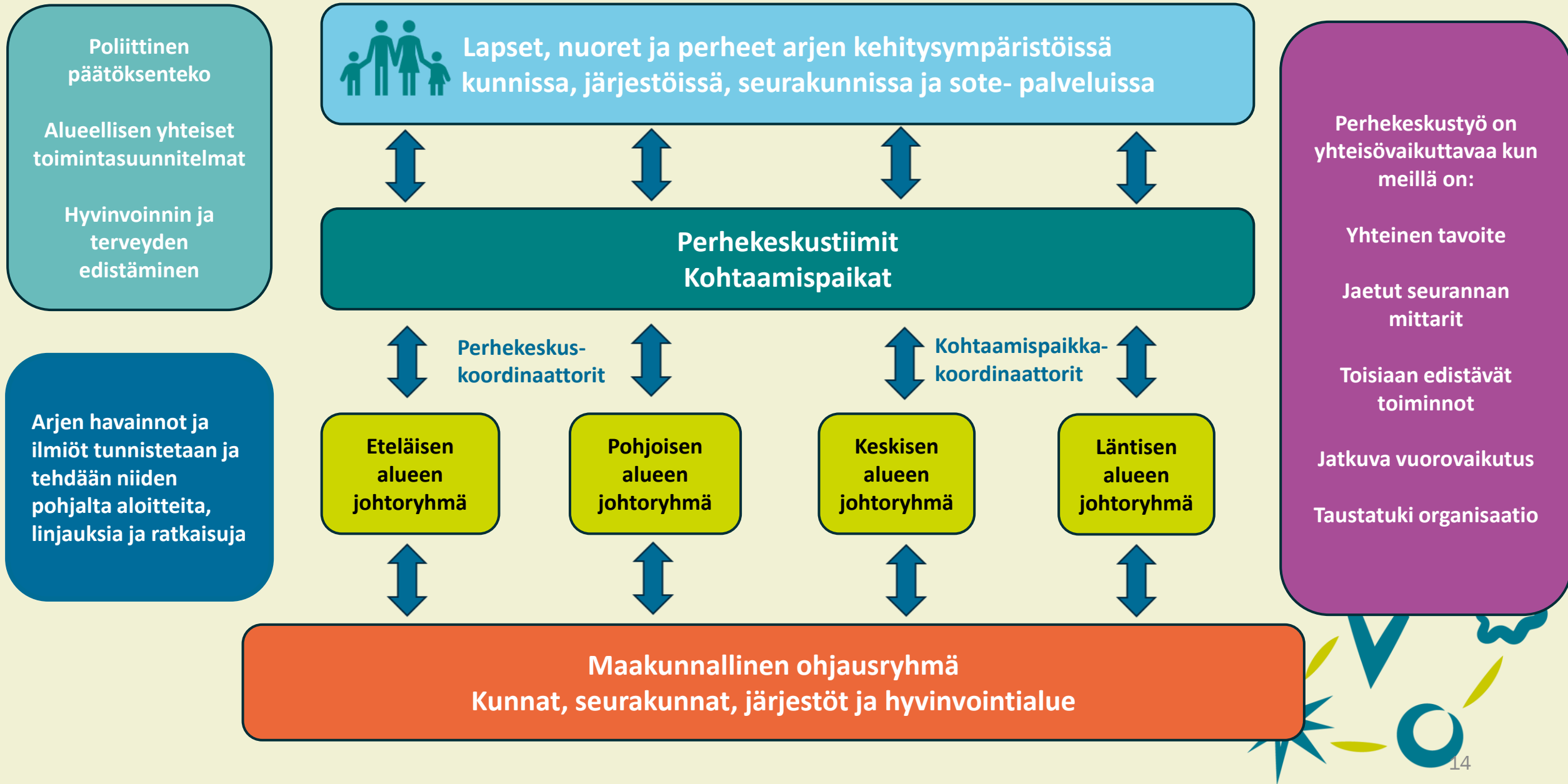
Pohjois-Karjalan perhekeskus

- Pohjois-Karjalassa on 162 0000 asukasta ja 13 kuntaa
- Perhekeskus on verkostomainen ja koostuu lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskentelevistä toimijoista
- Perhekeskusalueita on neljä

- ★ Pohjoinen perhekeskus
- ★ Läntinen perhekeskus
- ★ Keskinen perhekeskus
- ★ Eteläinen perhekeskus

Pohjois-Karjalan perhekeskuksen verkostojohtamisen rakenne

Kokousrakenne

1h

Tilannekuvakierros

Yhteinen reflektio ja mahdollisten uusien ilmiöiden/ tarvittavien toimenpiteiden tunnistaminen

Viedään toimintasuunnitelmaan

1h

Yhteisten aloitteiden edistäminen ja seuranta

Käynnissä olevat aloitteet:

Uudet aloitteet:

Viedään toimintasuunnitelmaan

Toimintasuunnitelma

Aihe:

Päivämäärä:

Kuka/ketkä tekee?

Mitä tekee?

Milloin tekee?

Miten seurataan?

Mitä viestitään kentälle? Kenen vastuulla?

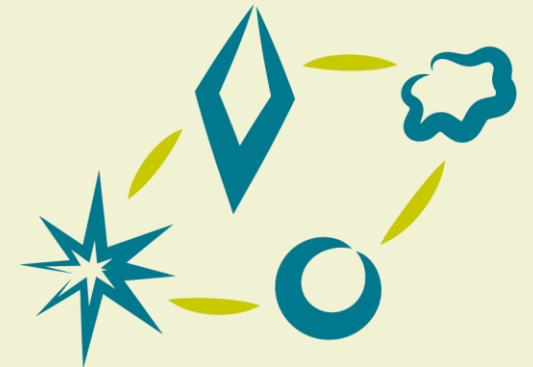
Mitä viedään alueelliseen johtoryhmään? Kenen vastuulla?

Kirjataan toimenpiteet ja aikataulu

Mikä perhekeskustiimi?

- Perhekeskustiimi on lasten, nuorten ja perheiden kanssa arjen toimintaympäristöissä työskentelevistä toimijoista koostuva **monialainen tiimi**.
- Perhekeskustiimin tarkoituksena on **tunnistaa** alueen lasten, nuorten ja heidän perheidensä elämään vaikuttavia **ilmiöitä ja pyrkiä tuottamaan ratkaisuja niihin yhdessä toimien**. Tavoitteena on toimia ennakoivasti yhteisillä toimilla ennen haasteiden kärjistymistä.
- Tiimin jäsenet keräävät **edustamiltaan toimijoilta** tietoa lasten, nuorten ja heidän perheidensä ajankohtaisista, toiminnassa näkyvistä ilmiöistä.
 - Tiimissä tieto kootaan ja pohditaan, kuinka hyvinvointia heikentäviin ilmiöihin päästään yhteisellä työllä vaikuttamaan.
 - Tarkoituksena on, että tiimistä nousisi ratkaisuehdotuksia, joita voitaisiin yhdessä eri tahojen kanssa toteuttaa.
- Tiimi pyrkii vahvistamaan jo toimivia yhteistyötyömalleja alueellaan ja on mukana suunnittelemassa monialaista yhteistyötä vahvistavia käytännön työn rakenteita.
- Tarvittaessa tiimistä voi tulla **aloitteita perhekeskuksen johtoryhmään**, jossa laajemmin linjataan ja työestetään toimenpiteitä asian suhteen.
- Tiimi kokoontuu säännöllisesti noin 4krt/vuosi.
- Tiimissä vetäjinä toimivat työntekijät kunnista sekä hyvinvointialueen perhekeskuskoordinaattorit.

Tiimien sisäisiä, käynnissä olevia aloitteita ja mitäs sitten kävikään

- Somekampanja läsnäolevan vanhemmuuden vahvistamiseksi → Oli keväällä
- Maahanmuuttoteemaan liittyvä koulutuksellinen tarve (Ukrainan romanit) → Oli keväällä
- Paikallisten ruoka-apua tarjoavien toimijoiden kartoitus → Meneillään ja tulossa ruokailut 2027 kesällä
- Yksilökohtaisen monialaisen työn lisäämisen tarve, vaikuttavat palaverikäytänteet. → työ meneillään

Perhekeskuksen johtoryhmään vietyjä aloitteita ja mitäs näille tapahtui

- Aloite Chromebookin käytön rajoittamisesta ilta-aikana → tehty kaikissa Joensuun koulussa
- Aloite varhaiskasvatuksen sosionomin mukaan kutsumisesta peketiimeihin → ovat mukana upeasti!
- Huoli lasten ja nuorten energiajuomien käytöstä → vaikuttamistyötä tehty, mitä pystytty
- Aloite varhaiskasvatuksen sosionomin työajan käytöstä perheiden kanssa työskentelyyn → etenee!

Perhekeskuksen johtoryhmän muodostamia alatyöryhmiä ja mitäs näille kuuluu

- Käytöksellä reagoivat lapset – työryhmä → tiivis työskentely ollut 2025-2026
- ”Kuinka voimme vastata ilmiöön, jossa lapsilla ja nuorilla on nälkä”- työryhmä → puistoruokailu kesälle 2027

Palautteen merkitys asiakastyössä

Kaisa Eronen ja Veronica Lundqvist

Euroopan unionin
osarahoittama

Helsinki

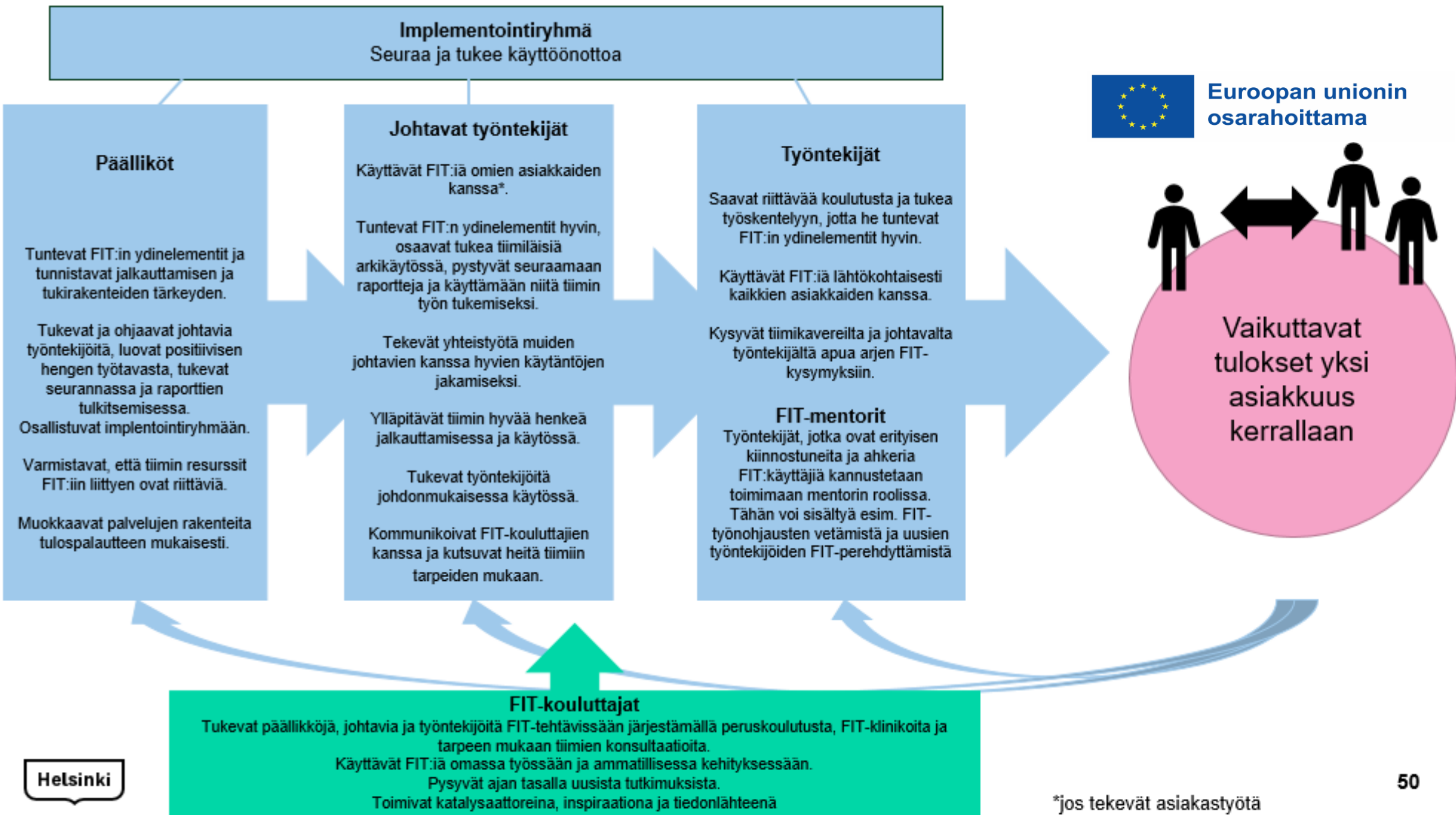

Palautetietoinen työskentely – FIT (Feedback Informed Treatment)

- Näyttöön perustuva lähestymistapa, joka perustuu asiakastyön **jatkuvaan seurantaan reaaliajassa ja dialogissa** asiakkaan kanssa ja auttaa työntekijää **muokkaamaan työskentelyä asiakkaalle sopivammaksi**
- Työskentelyssä mitataan asiakkaan **hyvinvointia (ORS/PROMS)** sekä **kokemusta (SRS/PREM)** palvelusta jokaisella tapaamiskerralla
- Työskentelyn avulla on mahdollista **mitata, ymmärtää ja parantaa työskentelyn tuloksia**
- Auttaa tunnistamaan asiakastyön prosesseja, jotka eivät etene ja joissa tarvitaan muutosta
- Osallistaa asiakkaat työskentelyyn ja työn seuraamiseen

Eroperheiden osuus
kaikista perheneuvolan
asiakasperheistä

42 % ↘

03/2024, n=1 746 perhettä

Olen
eroamassa,
mitä teen?

Kuka
auttaisi
mua?

Miten
mun lapset
 pärjää?

Palautetietoinen eroauttaminen

- FIT-tiedon hyödyntäminen eroauttamisen kehittämisessä:
 - Yhteensä 2037 perhettä, joista 12,4% työskentelyn fokuksessa ero
 - Työskentelyn kesto 136 → 188 päivää
 - Tapaamisten määrä 3.2 → 4.2
 - Lasten osuus osallistujista 27% → 29%
 - Lapsen hyvä tilanne –neuvonpidot omana seurantanaan
- Ymmärrys asiakasryhmän erityispiirteistä ja tarpeista kasvaa sekä osaaminen vahvistuu

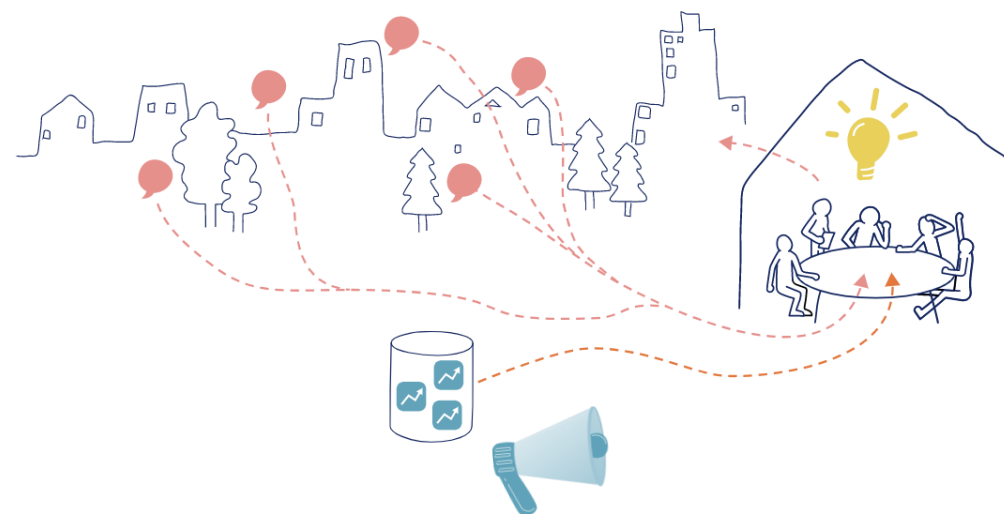
Palautteesta toimenpiteiksi:

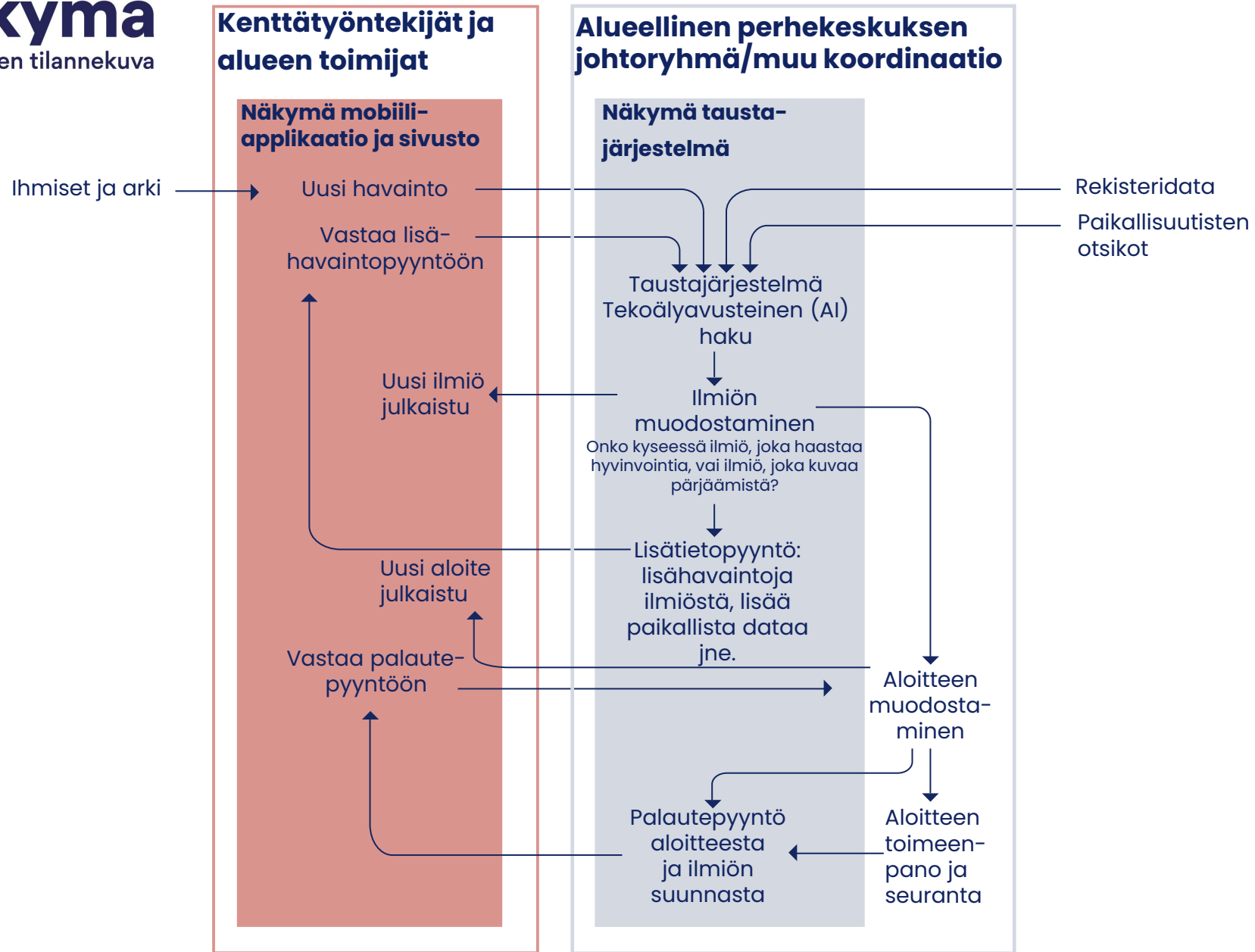
Mitä havaintoja näkymään on kertynyt?

Täsmäratkaisuja tunnistettuihin ilmiöihin

- **Näkymä** on digitaalinen **tilannekuva** työkalu paikallisen lapsiperhepalveluiden tiedolla johtamisen avuksi
- Yhteinen työkalu HVA, kunta, 3.sektori, uskonnolliset yhteisöt sekä palveluiden ulkopuoliset luotettavat toimijat
- Tukee **ilmiölähtöistä** lähestymistapaa ja työskentelyä
- Auttaa **ennakoimaan** korjaavien palveluiden kysyntää ja tunnistamaan ehkäisevän työn mahdollisuuksia
- **Tuo havaintotiedon** ja **uutisotsikot** osaksi tiedolla johtamisen prosessia
- Hyödyntää **indikaattori- ja seurantatietoa** riski -ja pärjäävyystekijöistä lasten kasvuympäristössä (600 sotkanet indikaattoria + kouluterveyskysely)
- **Tekoäly** auttaa yhdistämään havaintoja, indikaattoreita sekä **paikallisuutisten otsikoita** ilmiöksi
- Muodostaa **palautejärjestelmän** arjen toimijoiden ja paikallisen johdon välille

ILMIÖ

Julkaistu 21.1.25
Päivitetty 21.1.25

Nuorten väkivaltainen käyttäytyminen

Kuvaus - perustuu havaintoihin, johtotiimin keskusteluun sekä indikaattoreihin. Voi olla yksi havainto tai useampi - voidaan käyttää joukkoistamisen välineenä. Käyty keskustelua eri tahoilla ko. teemasta.

Aloite:
Nuorten väkivaltaisen käytöksen...

LUE LISÄÄ

Palautepyyntö aloitteesta: vastaa 22.4 mennessä

ILMIÖ

Julkaistu 27.1.25
Päivitetty 27.1.25

Huoli pienten lasten käytöksestä

Pienten lasten käytös on herättänyt huolta. Alueelta on kertynyt havaintoja, joissa lasten huomionkiipeys ja paikoin aggressiivinen käytös on lisääntynyt. Kerho/varhaiskasvatusikäiset lapset tuntuvat omaksuneen aikuisten maailmasta/teini-ikäisiltä haitallisia toiminta- ja...

LUE LISÄÄ

Havaintopyyntö: vastaa 31.3 mennessä

ILMIÖ

Julkaistu 14.11.24
Päivitetty 14.11.24

Pyydetään lisää havaintoja Hiekkalaatikon perhekeskusalueelta

Yhteisövaikuttavuustyön johtoryhmä tapaa viikon päästä - nyt on oiva tilaisuus kirjoittaa kuluneen kuukauden aikana tehtyjä havaintoja ja antaa palautetta! Sana on vapaa!

ILMIÖ

Julkaistu 5.6.24
Päivitetty 5.6.24

Peli-illoista hyötyä poikien tunnetaidoille

Ohjatut peli-illat näyttäisi auttaneen vetäytymisriskissa olevia poikia luomaan sosiaalisia kontakteja.

Aloite:
KIRJOITA UUSI HAVAINTO

systemaattisempaa peli-iltojen ja...

TAKAISIN ETUSIVULLE

Hiekkalaatikko-alue

Tarkastele havaintoja

Tarkastele kenttätoimijoiden tekemiä havaintoja klikkaamalla nelikentässä olevia puhekuplia. Voit myös tutkia havaintoja ja indikaattoreita suorittamalla hakuja hakusanojen perusteella tai vaihtoehtoisesti havainnon tai sen osan perusteella.

Hyvinvointi ↑

Kuvaako hyvinvointia vai pahoinvointia?

Pahoinvointi ↓

HUOLESTU

VARMISTA

KÄY TOIMEEN

VAHVISTA

Kiroilu

Lasten...

Asiointi kaupalla

Nuoret perheet,...

↑ yhteistyötä yli...

← Huono 1.3.2022

→ Hyvä 16.10.2023

Kehityssuunta

Tarkastele kaikkia saatuja havaintoja

Ilmiö:
Uusi ilmiö

Vapaa tekstihaku
Kirjoita tähän...

HAVAINTO

Kiroilu

Alueen nuoret kiroilevat todella runsaasti ja se myös aloitetaan hyvin nuorena. Meillä nuorimmat kävijät ovat 3. luokkalaista ja myös osa heistä kiroilee sekä suomeksi että englanniksi. Kiroilu ei ole meidän nuorisotilalla varsinaisesti kielletty, koska sen valvominen olisi mahdotonta, mutta jatkuvasta rumasta kielenkäytöstä kyllä huomautetaan.

Paikka
Alue X: nuorisokeskus

8.9.2022

Tähän liittyviä tuloksia

HAVAINNOT INDIKAATTORIT ULITSET VASTAUKSET

HAVAINTO

yhteistyötä yli rajojen lapsiperheiden asioissa

Kuuselakeskuksen Lähtöri osallistuu pienellä panoksella alue Y:n kesän alle 16-vuotiaille suunnattuun puisto-ruokailuun. Lähtöri haluaa tehdä tunnetuksi palvelujaan myös lapsiperheille.

8.9.2022

HAVAINTO

Nuoret perheet, joissa pieniä lapsia

Nuoret perheet asioivat monesti kaupalla taaperoikäisten lasten kanssa vielä klo 22-23. Kaupalla nähdään, kuinka lapsi on selkeästi jo todella väsynyt ja itkuinen, mutta vanhemmat eivät välitä siitä, kun on pitänyt päästä hakemaan vielä pirtsaa tms.

8.9.2022

HAVAINTO

Asiointi kaupalla

Nuoria näkyy kaupalla arkisin yksinään vielä klo 22 jälkeen.

INDIKAATTORI

Osa-aikaiseen varhaiskasvatus

Osa-aikaiseen varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 1-2-vuotiaat, %...

4-
3-
2-
1-
0

7.10. tilaisuudessa kootut tunnistetut ilmiöt

 ILMIÖ Julkaistu 7.10.26 Päivitetty 7.10.26 Vaikuttavat ennakoivat palvelut ja asiakkaiden tarpeisiin reagoiminen oikea-aikaisesti Vaikuttavuustiedon aito hyödyntäminen asiakkaiden palveluiden järjestämisessä ja kerätyn tiedon vaikutus (myös aikajänne reagoinnissa), jotta asiakas kokee ja näkee muutoksen antamansa palautteen perusteella. Tarvetta olisi nostaa keskusteluun myös ennakoivien palveluiden kustannuksen investointina hyvinvointiin eikä puhua pelkästään korjaavien palveluiden kehittämisestä, jolloin ollaan usein jo askel perässä. NÄYTÄ VÄHEMMÄN	 ILMIÖ Julkaistu 7.10.26 Päivitetty 7.10.26 Nuorten paineet tulevaisuudesta ja kouluhyvinvointi Havainnot kertovat nuorten paineista löytää oma paikkansa koulu- ja työelämässä. Havaintoja on myös koulunkäynnin haasteista, nuorten mielenterveydenhyvinvoinnin haasteista ja hyvinvoinnista kouluympäristössä. Kouluterveyskyselyn tulokset tukevat havaintoja nuorten mielenterveyden haasteista ja siitä, että nuorilla ei ole hyviä kavereita koulussa, joka lisäisi hyvinvointia ja kokemusta oman paikan löytymisestä koulussa ja yhteiskunnassa. NÄYTÄ VÄHEMMÄN	 ILMIÖ Julkaistu 7.10.26 Päivitetty 7.10.26 Vanhemmuus ja perhekeskeisyys Vanhemmuuden haasteet ja palveluiden sekä eri toimijoiden kyky vastata koko perheen tarpeisiin muodostaen palvelukokonaisuuden perheen kaikkien jäsenten tukemiseksi ja kokonaistilanteen huomioimiseksi. NÄYTÄ VÄHEMMÄN Havaintopyyntö: vastaa 8.10 mennessä
---	--	--

Näkymästä nousevien ilmiöiden käsittely johto/ohjausryhmässä

- Havaintojen määrä(t):
- Havaintojen teemat listattuna:
- Yleistasoiset ilmiökuvaukset tuodaan kommentoitavaksi ja rikastettavaksi
- Kysymyksiä ilmiön rikastamisen keskustelun tueksi:
 - Näkyykö tämä asia palveluissamme/työssä/organisaatiossa? Miten?
 - Ketä eri toimijoita havainto/ilmiö koskee?
 - Mitä ilmiöstä tiedetään? Mistä/keneltä tietoa voisi löytyä?
 - Lisähavaintopyyntö: Mitä/keneltä halutaan tietää ilmiöstä?
 - Aloite: Ketä tarvitaan mukaan ratkaisemaan ilmiötä yhteistyössä? Mitä toimenpiteitä lähdetään suunnittelemaan ja edistämään?
 - Palautepyyntö: Ovatko toimet tuottaneet muutosta? Mihin suuntaan ilmiö on kehittynyt? Onko eri toimijoiden yhteistyö ollut toimivaa?

Lasten, nuorten ja perheiden sekä ammattilaisten
kokemusten kuunteleminen parantaa palveluita –
käytetään tätä tietoa hyödyksi

Kiitos!

7.10.2026 Laura Yliruka, Maria Isoaho, Mari Hirvonen

